

На основу члана 59. став 5. Закона о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09),

Министар пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, доноси

ПРАВИЛНИК
О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ
ОДГАЈИВАЧНИЦЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ
- Објављен у „Службеном гласнику РС”, број 14/12-

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се ближи услови за добробит животиња које морају да испуњавају одгајивачнице у погледу простора за животиње, просторија и опреме, садржина и начин вођења евиденције коју води власник, односно држалац одгајивачница, као и програм обуке о добробити животиња за лица која раде у одгајивачницама за животиње.

Члан 2.

Одредбе овог правилника не односе се на објекте у којима се држе мање од две женке исте врсте животиња у сврхе узгајања ради продаје.

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) *кавез* јесте простор у коме животиња, узимајући у обзир физиолошке и физичке особине врсте, може да борави привремено (одмарање, спавање) или трајно;

2) *корисна подна површина* јесте подна површина коју животиње могу несметано да користе;

3) *смеиштајни простор* јесу унутрашње просторије, односно простори, укључујући и спољашње просторе, који зависно од животињске врсте могу да буду за:

(1) птице - кавези/волијере,

(2) рибе - акваријуми/базени,

(3) псе и мачке - кућице, простори или просторије, са спољашњим простором,

(4) остале сисаре - кавези/простори/просторије са спољашњим простором,

(5) гмизавце - тераријуми/други простори уређени на одговарајући начин,

(6) остале животиње - простори, односно просторије уређени на одговарајући начин са спољашњим простором.

II. УСЛОВИ ЗА ДОБРОБИТ ЖИВОТИЊА КОЈЕ МОРАЈУ ДА ИСПУЊАВАЈУ ОДГАЈИВАЧНИЦЕ У ПОГЛЕДУ ПРОСТОРА ЗА ЖИВОТИЊЕ, ПРОСТОРИЈА И ОПРЕМЕ

1. Услови у погледу просторија

Члан 4.

Одгајивачница мора да буде изграђена и конструисана на начин којим се обезбеђују оптимални услови својствени животињама које су у њој смештене, као и добро здравствено стање и добробит животиња.

Одгајивачница мора да буде конструисана и одржавана тако да се на најмању могућу меру смањи ризик од повреда, преношења болести, крађе или бежања животиња или уласка неовлашћених лица.

Ако се одгајивачница гради у насељеном месту, одгајивачница мора да буде ограђена чврстом оградом која онемогућава неконтролисани улаз и излаз животиња и људи и да буде повезана са главним саобраћајницама и мора да буде обезбеђена њена звучна и визуелна изолованост од околине.

Члан 5.

Круг одгајивачнице мора да:

- 1) буде површине која обезбеђује функционалност;
- 2) буде изолован од околине и ограђен оградом висине од 2.0 до 2.2 m, како би се спречио неконтролисани улазак и излазак људи и животиња;
- 3) има улаз.

Улаз у одгајивачницу мора да буде контролисан и под сталним надзором и на њему мора да буде постављена плоча са називом објекта, адресом, бројем телефона и ознаком радног времена.

Члан 6.

Унутар круга одгајивачнице мора да се налази просторија за администрацију (пословна администрација, евиденција и сл.), просторија за боравак, одмор и исхрану лица која раде у одгајивачници и просторија за пресвлачење лица која раде у одгајивачници (гардероба), просторија или простор за припрему хране за животиње, просторија или простор за прање посуда за храну и воду за животиње, просторија или простор за складиштење хране за животиње и санитарни чвор.

Поред просторија и простора из става 1. овог члана одгајивачница мора да има и смештајни простор за животиње, изолатор за оболеле и повређене животиње и купаоницу за животиње.

Члан 7.

Смештајни објекти, односно просторије у којима се држе животиње морају да буду физички одвојени од других објеката, односно просторија.

Објекти, односно просторије из става 1. овог члана морају да буду изграђени тако да:

- 1) у њима има довољно простора да се животиње могу окренути, ходати, устајати, седати и лежати на начин који је у складу са физиолошким потребама животиње, а у односу на њену расу, пол и величину;
- 2) обезбеђују да се животиње одржавају чистим и сувим;

3) обезбеђују микроклиматске услове примерене врсти и категорији животиња и заштиту од екстремних температура и неповољних временских услова;

4) онемогућавају да друге животиње уђу у одгајивачницу;

5) омогућавају несметани преглед и контролу животиња.

Објекти, односно просторије из става 1. овог члана морају да буду конструисани, изграђени, одржавани и коришћени на начин који обезбеђује заштиту животиња од људи и људи од животиња и спречава бежање животиња.

Површине у одгајивачници морају да буду прилагођене врсти животиња које се ту одгајају и морају да буду без оштрих ивица и углова који могу повредити животиње.

Објекти, односно просторије из става 1. овог члана одржавају се тако што се све површине које долазе у контакт са животињама редовно чисте, перу и дезинфикују.

Члан 8.

Зидови објеката, односно просторија у којима се држе животиње морају да буду изграђени од одговарајућег грађевинског материјала и, по потреби, а у зависности од врсте и категорије животиња, морају да имају одговарајућу топлотну изолацију.

Под мора да:

1) буде израђен од непропусног материјала који се лако пере, чисти и дезинфикује;

2) има обезбеђен дренажни систем и пад ка одводном каналу, односно посебан одводни систем за чист, а посебан за нечист део;

3) буде израђен тако да се заштите екстремитети паса и мачака од повреда;

4) има површински слој који је отпоран на воду, урин, фецес и дезинфицијенсе, који је оцедан и брзо се суши, а пријатан је за кретање и лежање паса и мачака.

Врата, прозори, односно отвори за ваздух и светло морају да имају оквире заштићене од рђе и да буду заштићени мрежама од уласка грабљивица и инсеката, ако је то применљиво обзиром на врсту животиња.

2. Услови у погледу простора за животиње

Члан 9.

Одгајивачница у погледу простора за животиње мора да испуњава услове којима се животињама нарочито обезбеђује:

1) довољно пространа површина за одмор и кретање на којој животиња може удобно да лежи, да стоји, да заузима природне положаје тела и да се креће колико је неопходно за дневну активност;

2) довољна количина воде и хране;

3) физичка, термичка и психолошка удобност;

4) успостављање социјалног контакта са другим животињама;

5) испољавање свих облика понашања карактеристичних за врсту, осим испољавања агресивности.

Члан 10.

У смештајном простору мора да буду обезбеђени простори за одвојено држање:

- 1) агресивних животиња;
- 2) оболелих животиња;
- 3) керуша са окотом;
- 4) штенаца млађих од четири месеца, осим држања са мајком или кујом која их храни.

Члан 11.

Капацитет смештајног простора мора да одговара величини и броју смештених животиња.

Смештајни простор за све животиње мора да буде израђен и конструисан тако да се на најмању могућу меру смањи ризик од повреда, обољења или бекства животиња.

Површине кавеза, контејнера или обора морају да буду израђене од нетоксичног материјала који се лако пере, чисти и дезинфикује.

Корисна подна површина објекта, односно смештајног простора мора да одговара врсти, категорији, величини и броју животиња које су у њима смештене и мора да има одговарајући испуст у складу са потребама животиње која је ту смештена.

Величина смештајног простора за псе мора да буде таква да пас може да устане и окрене се око своје осе без проблема.

Димензије смештајног простора за животиње дате су у Прилогу 1 - Димензије смештајног простора за животиње, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 12.

Одгајивачница мора да буде снабдевена довољном количином здравствено исправне, питке воде из јавног водовода или властитог бунара за напајање животиња и људи, као и довољном количином воде за спровођење хигијенско-санитарних мера у одгајивачници, одржавање хигијене радника и противпожарну заштиту.

Члан 13.

Сваки кавез или бокс мора да буде опремљен уређајем за затварање који животиње не могу да отворе.

У одгајивачници морају да се предузимају све потребне мере, како животиње не би могле да побегну из објекта, а безбедносни системи који се користе морају да омогућавају лицима која раде у одгајивачници слободан приступ животињама, као и излаз у случају нужде.

Одгајивачница мора да има обезбеђену одговарајућу противпожарну опрему, постављену на лако доступном месту.

Члан 14.

Осветљење у објектима, односно просторијама по трајању и интензитету мора да буде што сличније спољашњем светлу, а по потреби, ради прегледа животиња и чишћења површина у објекту, мора да буде обезбеђено вештачко осветљење.

У случају рептила, мора да буде обезбеђен фотопериод у трајању од осам сати, у ком периоду се користе сијалице за загревање које су пребојене у црвено или плаво тако да се овим животињама током дана обезбеди мрак.

У просторијама у којима се налазе кује са штенцима старости до 14 дана током ноћи мора да буде обезбеђено осветљење ниског интензитета.

За албино животиње потребно је обезбедити 50% мање светлости него за животиње стандардне пигментације.

Члан 15.

У одгајивачницама мора да буде обезбеђена одговарајућа природна или вештачка вентилација, како би се спречила појава влаге и непријатних мириса.

Ако су смештајни објекти потпуно затвореног типа, вентилациони систем мора да буде такав да се обезбеђује:

- 1) 8 - 12 измена ваздуха/час у објектима за смештај паса;
- 2) најмање 12 - 15 измена ваздуха/час у објектима за смештај мачака, тако да све смештајне јединице за мачке треба да буду направљене од жичане мреже.

Када је то могуће, морају да се обезбеде одвојене просторије за птице и вентилациони систем, како би се уклонило перје, перут и прашина.

Вентилациони систем мора да буде повезан са алармним системом који упозорава на квар на вентилационом систему, у случају да до квара дође.

Члан 16.

Животиње у одгајивачници морају да буду заштићене од екстремних температура, а температура околине мора да се контролише како би се смањио стрес на минимум.

Температура у просторији у којој се држе пси одржава се у распону 15 - 27°C.

Температура у просторији у којој се држе штенци млађи од две недеље мора да буде 26 - 28°C, а температура у просторији у којој се држе болесне и повређене животиње (изолатор) или штенци и мачићи мора да буде 22-24°C.

У кавезима са рептилима мора свакодневно да се одржава температура у распону 20 -33°C.

Члан 17.

Смештајне јединице и испусти за животиње морају да се чисте најмање једном дневно, а по потреби и чешће, како би се животиње осећале удобно.

Урин, фецес, екскрети и остаци хране морају свакодневно да се уклањају.

Појилице и хранилице морају механички да се чисте и перу најмање једном дневно.

Дезинфекција смештајних просторија за животиње обавља се редовно, а увек када животиња напушта одгајивачницу и на њено место долази нова животиња.

Члан 18.

Унутар круга одгајивачнице обавља се редовна дератизација најмање два пута годишње, а по потреби и чешће.

Дезинсекција одгајивачнице обавља се током раздобља активности инсеката, и то најмање једном месечно, а у осталом делу године по потреби.

3. Услови у погледу опреме

Члан 19.

У одгајивачници мора да буде обезбеђена одговарајућа простирка која одговара животињама које су у њој смештене.

Члан 20.

Простирка за псе мора да буде мека, добрих адсорбентних и термоизолацијских особина и таква да не може оштетити органе за варење пса уколико грижењем и жвакањем доспе у унутрашњост организма.

Простирка може бити од старог папира, песка или гуме, која се лако дезинфикује.

Простирка мора да се редовно мења и одржава чистом и сувом.

Члан 21.

Мачкама мора да се обезбеди довољна количина простирке која мора редовно да се мења и која не сме да буде штетна за мачке.

Члан 22.

Кунићима, заморцима и мишевима мора да се обезбеди мекана простирка која мора да се мења сваки дан.

Члан 23.

У боксовима за псе треба поставити уздигнуту површину за одмор и сан паса на висину од око 20 до 30 cm изнад пода, која може да буде направљена од дрвених дасака, а прекривена гуменом простирком.

Ако су обезбеђене издигнуте површине за спавање, оне морају да буду димензија које омогућавају одраслом псу да легне на страну без увијања, сасвим испружен.

Члан 24.

Појилице и хранилице морају да буду израђене од нерђајућег материјала, који се лако пере, чисти и дезинфикује.

Посуде са храном морају да буду лако доступне свим животињама.

Члан 25.

Животињама се мора обезбедити храна која је чиста, здрава, укусна, у довољној количини и добре нутритивне вредности.

Исхрана мора да буде прилагођена врсти, старости и кондицији животиње.

Све одрасле животиње, осим рептила, морају да се хране најмање једном дневно.

Штенце и мачиће старости 6 - 12 недеља треба хранити три пута дневно, а ако су старости 12 недеља - 12 месеци треба их хранити два пута дневно.

Изнемоглим животињама се мора давати дијета по упутству ветеринара или лица обученог за бригу о животињама.

Скотним женкама и женкама у лактацији се мора обезбедити дневна количина хране два пута већа од нормалних потреба.

Члан 26.

Животињама се мора у свако доба обезбедити вода.

Све животиње морају имати приступ води за пиће у свако време, изузев веома младих штенаца.

III. САДРЖИНА И НАЧИН ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ КОЈУ ВОДИ ВЛАСНИК, ОДНОСНО ДРЖАЛАЦ ОДГАЈИВАЧНИЦЕ

Члан 27.

Евиденција коју води власник, односно држалац одгајивачнице садржи податке о:

1) имену и презимену, адреси и контакт телефону власника, односно држаоца;

2) врсти животиње;

3) пореклу животиње, са подацима о:

(1) називу, односно имену и презимену узгајивача,

(2) адреси узгајивача;

4) броју обележене и евидентиране животиње и броју потврде о вакцинацији против беснила, ако су у питању пси и мачке, односно идентификационој ознаци птица;

5) укупном броју животиња у узгоју;

6) укупном броју женки;

7) укупном броју приплодних женки;

8) укупном броју женки које нису у приплоду, и то према врсти и идентификационој ознаци животиње;

9) свакој појединачној животињи, и то:

(1) име женке,

(2) старост,

(3) датум рођења,

(4) датум терања,

(5) датум парења (оплођења),

(6) датум порођаја,

(7) број легала, са подацима о полу младунаца, датуму рођења и тежини младунаца, опису младунаца и укупном броју младунаца у сваком леглу,

(8) мужјаци,

(9) датум набавке, односно продаје,

(10) купац,

(11) датум продаје младунаца,

(12) број продатих животиња,

(13) исхрана животиња.

Евиденција из става 2. овог члана посебно садржи податке које попуњава ветеринар, и то податке о:

1) обављеном здравствено-ветеринарском третману (лечење, вакцинација и сл.);

2) датуму сваког извршеног третмана;

3) обављеној стерилизацији/кастрацији (ако је извршена);

4) извршеним вакцинацијама;

5) кретању животиња (продаја и сл.);

6) уинулим животињама;

7) животињама лишеним живота;

8) имену и презимену, адреси и контакт телефону ветеринара.

Евиденција из става 1. овог члана води се у електронском или штампаном облику и чува се најмање годину дана.

IV. ПРОГРАМ ОБУКЕ О ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА ЗА ЛИЦА КОЈА РАДЕ У ОДГАЈИВАЧНИЦАМА

Члан 28.

Лица која раде у одгајивачницама брину о заштити живота и добробити животиња и морају бити обучена за добробит животиња.

Обука лица из става 1. овог члана врши се у складу са Програмом обуке за добробит животиња у одгајивачницама датим Прилогу 2 - Програм обуке за добробит животиња у одгајивачницама, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 29.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредбе члана 28. став 1. која се примењује од 1. јануара 2013. године.

Број: 110-00-00198/2011-09

МИНИСТАР

У Београду, 3. фебруара 2012. године

Душан Петровић

ДИМЕНЗИЈЕ СМЕШТАЈНОГ ПРОСТОРА ЗА ЖИВОТИЊЕ

1. УЗГАЈАЊЕ ПАСА

1. Најмања величина кућице за псе

Величина пса (висина у гребену) (cm)	Величина кућице (ширина x дубина x висина) (cm)
до 55	100 x 60 x 55
од 56 до 65	150 x 100 x 70
од 65 и више	170-180 x 120 x 85

2. Најмање величине испуста за псе

Величина испуста зависи од начина држања паса.

- појединачно држање:

Висина пса у гребену (cm)	Површина испуста(m ²)
до 40	5
41 – 55	6
56 – 65	7
преко 65	8

- групно држање:

Број паса у објекту	Најмања површина за псе висине до 55 cm (m ²)	Најмања површина за псе висине 55 - 65 cm (m ²)	Најмања површина за псе више од 65 cm (m ²)
2	8	10	12
3	10	13	15
4	12	15	18
5	14	18	20

Ако се у заједничком испусту налази више од пет паса, потребно је да се сваком следећем псу обезбеди додатна површина од 2 m².

Најмање једна трећина испуста мора да буде наткривена и заштићена од неповољних временских прилика. Површина испуста мора да буде добро дренирана и покривена материјалом који се лако чисти и дезинфикује.

У објекту у коме се држе пси ограда мора да буде висока најмање 1,8m с нагибом на врху према унутра од сса 45° или потпуно наткривена.

Пси се могу држати у кавезу ограничени временски период предвиђен за спавање и одмарање који не сме да буде дужи од осам сати током дана.

Пси не смеју да се држе у кавезима на спрат.

Ако се пас држи у кавезу, кавез мора да буде одговарајуће величине како би пас у њему могао несметано да легне и испружи се целом дужином, која се

мери од врха носа при испруженој глави до корена репа, устане, стоји у нормалној позицији и окрене се око своје осе.

Под у кавезу не сме да буде израђен од мреже и конструисан на начин који може изазвати патњу или повреде животиње.

2. УЗГАЈАЊЕ МАЧАКА

Ако се мачке држе у објектима посебно намењеним узгоју морају да се обезбеде следеће површине смештајног простора:

Пол	Најмања површина простора (m ²)	Најмања висина простора (m)	Површина заштићена од неповољних временских прилика (m ²)
мушјак	6	1,8	2
женка*	5	1,8	2

*За сваку додатну женку простор се повећава за 1m².

Мачке могу да се држе у кавезу ограничени временски период предвиђен за спавање и одмарање који не сме да буде дужи од осам сати током дана.

3. УЗГАЈАЊЕ ПИТОМИХ ВРСТА - *LAT MUSTELA PUTORIUS FURO* (ДОМАЋИ ТВОР, БЕЛИ ТВОР, АФРИЧКИ ТВОР, АМЕРИЧКИ ТВОР, ПИТОМИ ТВОР, ФЕРЕТЕ)

За узгој творава у објектима посебно намењеним за узгој свакој животињи мора да се обезбеди простор од најмање 2m дужине, 1m ширине и 1m висине.

Ако се твор држи у кавезу, кавез треба да буде најмање 80cm дугачак, 60cm широк и 60cm висок. За сваког додатног твора потребно је да се обезбеди додатна површина од 3000cm².

Твор може да се држи у кавезу само ако му се обезбеди разгибавање изван кавеза у трајању од најмање 3 сата дневно.

Под у кавезу не сме да буде израђен од мреже или конструисан на начин који може да узрокује патњу и повреде животиње.

Како би се спречио бег животиња из спољашњег објекта, под треба да буде од бетона, а ограда у испусту треба да има темеље од бетона минимално 60cm дубине и мора да буде наслоњен на ивице објекта.

Простор за спавање треба да буде издигнут од тла и да заузима најмање једну трећину површине пода објекта.

У одвојеном делу објекта или посебном кавезу мора да се обезбеди простор за легло, односно гнездо у облику дрвене кућице или кутије, тако да је

заштићено од погледа, грабљивица, осталих творова и лоших временских прилика.

Гнездо мора да буде најмање 30cm високо и 30cm дугачко, а као простирка се користи слама, сено, папир, комадићи платна од природних материјала.

4. УЗГАЈАЊЕ ПТИЦА

1) Услови за држање птица у волијерама

Волијера мора да се састоји од унутрашњег и спољашњег простора.

Волијера треба да буде изграђена да заштити птице од неповољних временских прилика, спољашњих утицаја, да спречи улазак других животиња, грабљивица и глодара и спречи бег птица.

У унутарњем делу волијере мора да се обезбеде дрвене пречке за стајање птица, различитих дебљина како би се избегле повреде ногу, као и одговарајућа гнезда или места за свијање гнезда и материјал за њих.

2) Услови за држање птица у кавезима

Поједине врсте птица могу да се узгајају у појединачним кавезима у којима се држе у паровима током лежања на јајима и отхрањивања младих.

3) Минимална површина и висина кавеза, односно волијере

Врста животиње	Најмања корисна подна површина (cm ²)	Најмања висина простора (cm)	Број животиња по површини	Површина и висина по свакој следећој доданој животињи у јату (m ² /m)
аустралијска зебраста зеба	1000	35	пар с леглом	0,1/2
канаринац	1200	35	женка с леглом	–
папагај тигрица	1200	40	пар с леглом	0,1/2
папагај нимфа	2500	50	пар с леглом	0,2/2
голуб украсни	2000	40	пар с леглом	0,15/2
голуб летач	10 000	200	пар с леглом	0,3/2
украсна живина	10 000	100	пар с леглом	0,4/1
водена украсна живина*	10 000	100	пар с леглом	0,4/1,5

* За водене птице треба додатно да се обезбеди водена површина од 0,2m² по животињи

За врсте птица које нису наведене у овој табели, услови наведени у табели се примењују у складу са величином птица

5. УЗГАЈАЊЕ ГЛОДАРА

Глодари намењени за узгој се држе у металним кавезима или стакленим тераријумима одговарајуће величине, у зависности од броја животиња.

Кавези морају да се држе у чврстом и топлотно изолованом објекту, односно смештајном простору који обезбеђује оптималну температуру и спречава бег глодара, односно улазак других животиња и грабљивица.

Животиње које живе у породицама (мишеви, пацови, заморчићи, чинчиле, неке врсте веверица и сл.) морају да се држе заједно пре полне зрелости, како би успоставиле хијерархију и како би се избегле борбе за положај у породици.

Остали глодари који живе у паровима или самостално (хрчци, кунјићи, леминзи и сл.) морају да се држе заједно пре полне зрелости, како би се будући партнери упознали и спарили.

Врста животиње	Минимална корисна подна површина (cm ²)	Минимална висина простора (cm)	Број животиња по површини	Површина по свакој следећој додатој животињи (cm ²)
миш	200	12	пар с леглом	150
пацов	900	18	пар с леглом	400
хрчак	600	15	женка или пар с леглом	само млади 100
гербил	600	18	пар с леглом	само млади 120
заморац – морско прасе	1500	23	пар с леглом	800
мини кунјић тежине до 1,8 kg	2500	30	женка с леглом	само млади 600
чинчила	2000	40	женка с леглом	само млади 400
веверица	20 000	2000	пар с леглом	5000

За врсте глодара који нису наведени у овој табели, услови наведени у табели се примењују у складу са величином животиње

6. УЗГАЈАЊЕ РИБА

Рибе се држе у одговарајућим акваријумима опремљеним филтерима, грејачима и осветљењем, у складу са потребама сваке појединачне врсте риба.

На сваки центиметар дужине рибе неопходно је да се обезбеди 5l воде, односно запремине простора.

Рибе намењене за приплод морају пре полне зрелости да формирају јата ради лакшег прихватања и прилагођавања.

Исхрана приплодних животиња мора да буде појачана, односно код неких врста промењена, у зависности од потреба сваке појединачне врсте риба.

7. УЗГАЈАЊЕ ГМИЗАВАЦА И ВОДОЗЕМАЦА

Гмизавци и водоземци морају да се држе у одговарајућим тераријумима израђеним од стакла или посебне пластике и нерђајуће мреже, чиме се спречава бег животиња.

Величина тераријума, посебно за змије и гуштере, одређује се тако да збир једне дужине и ширине тераријума одговара максималној дужини одрасле животиње.

Свакој животињи мора да се обезбеди простор такве величине у којем може да легне, односно устане у својој природној позицији, да се несметано окрене, креће, храни, сакрива и негује.

Гмизавцима и водоземцима мора да се обезбеде услови и микроклима у складу са стаништем из кога потичу, и то:

- за тропска станишта треба да се обезбеди висока влага и температура,
- за пустињска станишта треба да се обезбеди висока температура и ниска влажност,
- за умерена станишта треба да се обезбеди додатно осветљење ако се животиње држе у затвореним просторима.

Гмизавцима и водоземцима којима је природно станиште и у води и на копну, у тераријуму треба да буде обезбеђено довољно воде, како би им се омогућило несметано пливање, као и лако доступна сува површина на коју могу да изађу.

ПРОГРАМ ОБУКЕ
ЗА ДОБРОБИТ ЖИВОТИЊА ЗА ЛИЦА КОЈА
РАДЕ У ОДГАЈИВАЧНИЦАМА

Програм обуке за добробит животиња за лица која раде у одгајивачницама садржи:

- 1) основе из законодавства које се односе на добробит животиња;
- 2) основе из области добробити животиња у одгајивачницама и начину поступања са животињама;
- 3) основе из физиологије животиња, размножавања животиња, потреба у храни и води, понашања животиња и појму стреса;
- 4) основе из помоћи животињама у хитним случајевима;
- 5) основе које се односе на услове за заштиту добробити животиња које одгајивачница мора да испуњава у погледу простора за животиње, просторија и опреме;
- 6) основе поступања са животињама, пријем животиња, компатибилност животиња, груписање и разврставање животиња и потребе животиња у погледу физичке активности;
- 7) основе о начину превоза и поступања са животињама током превоза и способност животиња за превоз;
- 8) основе о условима у погледу превозних средстава;
- 9) основе о заштити лица која долазе у контакт са животињама;
- 10) проверу обучености и период у којем се врши та провера, који не може бити дужи од пет година;
- 11) висину трошкова обуке коју сноси власник, односно држалац одгајивачнице.

Програм обуке за добробит животиња спроводи министарство надлежно за послове ветеринарства (у даљем тексту: Министарство), односно друго правно или физичко лице.

Када обуку спроводи друго правно или физичко лице, ту обуку спроводи по одобреном програму обуке за добробит животиња од стране Министарства, а садржај програма обуке за добробит животиња доставља Министарству.

Сваки одобрени програм обуке има јединствени број који се уписује у евиденцију одобрених програма обуке коју води Министарство.

По завршеној обуци издаје се потврда о обучености.